

ცისკარი

1858

№5

მანსი წიგნი მესხეთე

გაბია

ტფილისი

ბეჭდველის კომოგრაფიაში

ლექსები:

გაზაფხული ი. კერესელიძისა.

ჭინაზ გრიგოლ ღიმიტკის

შეს ობბელთანს.

მუშეინთ ი. კერესელიძისა.

.

N.

მუშის ინაკლის ეპიტაფია. თ. ა. ობბელთანისა.

პროზა:

თ. ზ. ანდრონიკოვისა.

ამელიტი. ღრამა ხუთს შიქში.-

დებანდ ლ. ანდრონიკისა.

ზაღარა ე. ალ.

სხუა რ სხუა ამბავი, (ნახ. შეოდგ გვერდზედ.)

გეოსკალო

საღიატერატურელ

ჟურნალი

გამოცემის ი. კერესელიძის-შიერ

ტომი მეორე

ტფილისი

კერესელიძის ტიპოგრაფიაში

1858

Печатать дозволяется, Марта 1 дня, 1856 года.
Испр. должн, Груз. Цензора Св. Алексѣевъ.

გაზაფხულია

შეგტრუი გაზაფხუოს ღიმით მოსხუოსა,
მწკანას მანტიით გარემოცუოსა!

იგერ მოვიდა ვკლავ გაზაფხულია,
ტყროვა სტყუმარია, ტყროვად შემკულია,
ჭაობა, დეჟოე, გორა, თუ გელია,
მწკანე ხავერდად იქცა ყოველია...
ფრინველნი მომჭვენენ ჭიკჭიკით ფრინას,
ტრფობით ნაკადნი აქა-იქ დენას,
ყხარისთი ყოველით, ყოველით-გააქესთი ძღვრა,
ყხმით სიგანითაც აღძრეს აწ განს...
გაზაფხულით მო, მოვედ, მოველია,
შენ ხარ ჩემ სეგლის ყაყამქარველია!

შეგტრუი გაზაფხუოს ღიმით მოსხუოსა,
მწკანას მანტიით გარემოცუოსა!...

მიფვარს ყმეტეს თვე მა.ს.ს.ს.
გაფურჩქენა ვარდთ, თუ ზანზანთ, იისა,
მათმორის მწკანე ზღობით ზიზინა,
ზედ მყრის ჭამა, შექცევა, ლხინა,
სყურისა ნაცვით, ფორთოხა მთლითა,
ფრინა ქართულით გარს მახლდომალთა,
მწკანიღია, ყველა, ხაღვინე სველია,
მასმა ვახუთა ღვინო წითელია,

ახრბეძით, ყებწით, მუცტრიაღია,
 ფიაროლოთ ვაძროს თაგონზე ბრიაღია.
 მეგტრია ვახუბუკოს რადით მახუკოს,
 მწკანს მანგათ ვარემოცუკოს!...
 მაგვინს წელთოდში ზ მწკან ველოდ,
 მთავოდ ვაძროს ქართუკოდ ქაღით,
 ვარემოს მხვაკზე სხვა ზ სხვა ფურად
 აღვუკუბუკით, სოკოს ცოვადით!
 მგვგვით მათი დგომი, კრთ დარბას,
 ცნით ცემა ზ ხმა ხელბრას,
 წყნა სეგვრელით მგვით ქართუკურთ,
 მუც ვეკოცას ქაოსს რეკურთ!
 მას თვით ბრიაღია ხანდისხან ხენად,
 მკოვით რაწმხენა, — მას წყნა წკოვით,
 სოგაყურ სავლად ვეკრას ვადმომხენად,
 ხუკებს მხვაკზე ცურად რადით!...
 მეგტრია ვახუბუკოს რადით მახუკოს,
 მწკანს მანგათ ვარემოცუკოს!...
 ვახუბუკით არს მახუკა ყოვლის,
 მეცტრეს, თხანას, სხარუკოს,
 ვანსდგენგვითა მჭკმუნკოს თოვლის,
 მცოცხლებელი სემ გულს წყურუკოს. —
 ვაძგებ, თდეს ვჭკრეც მადარუკოს,
 მეგთოვლითს ცეცში, რის ვადეს მღერთ

ნაკადი ჩუქრჩუქის, ხეი ფოთოლონი, ყურსა
 ყვდებენ, თითქოს, გულო მიტკვება.
 აგერ, ღაიჩყო, ვარდს ყვეს ბუღბუღი,
 სიჭაბუკის დროს მის ხმა მიახლევს,
 მაგონებს, ოდეს გაგიფებულო,
 ვეტროვლი ვეკლუყტ ქართველის თვალეებს...
 შევეტროვი გახაუბულოს ღიმით მოსულისა,
 მწვანის მანტიით ვარემოცაყოსა!...

ი. კერესელიძე

7 აპრილს.
 1858 წელსა.

ქიანს გრიგორი დიმიტრის ძეს თრბეღიანს

მომესმა მოსკლა ტუალის ქალაქსა თქვენნი გზა-
 გონი!
 ვანშობდი კაკასს, მისთა საუწხუთა საღ გმირთ
 ესწონი;
 მუსნე შამილის მყობნი ზ ნახში, მანთა ზ გონთ,
 სიმანთლითა კეტუვი ამათ უოველთა ან ანის ჭონი.

მოვეგილოცავ მშუღობით მოსტკას თქვენსა ადესა,
 კვლავ შენასა ვსახოვ განტავთონთს უოვლთ
 სიმწანესა
 შე ადგამადლოს უუროს სანისხით დიდთ საღანესა,
 მწაჭაღამც ვეო კეთილცხოვრებით ჩუქსნას მკანესა.

ვეფხე-ვეფხე ქალამისა ამით უქუქუმი ვუოოოთ ^{წინ} ^{სადაამისა,}
 გიბეჭენი რეშის გუფსა ცხადად ცაწილილსა ვინა ^{ადაამისა,}
 შედ დანუნილსა სისხლის მეღნითა მისო-ვეფხის მ- ^{დაამისა,}
 ღამეშასტკევიცი, ნადგან ჭიჩი აქუეს ბოლოდ ბადაამისა.

მხარებს გუფა სიუქმიან ვნაგუფი,
 მიკვლად მსკუფი, ვის სტანფაფს წელფლი,
 შენძიეფ ნუგეშის ესაყეს ბასკუფი:
 ამით მისქუმიბღეს ფრიალ ტანფუფი.

ღოს მოვიგონი სიუქმიანი რქუნილი, ენთად ტუბამ,
 ცატეფქუბანი. ქვლად ზრუობანი მათა მუქუბამ,
 აწ ღაბუკუბა რ განწილუბა უტობუბამ,
 გუფს მოუბუბა სეკლის ზრუბუფი ცუცხლთა მნუბამ.

შებაბლ ხან გუფით, გაწნა ვანისხით ოღუნ მადალი,
 შიანთებს ვანდალუბამ ან განდალუბა, ანს რეში ვალო,
 თუც მოყუბანთ მოწიხ ხამს ენთი იუოქ ცუფი რ სადლი
 შეგანაშ ღწილ მსცუადა ეთთ სავუფუბები წყინა რ ^{წყინა}

ამ ვითარებანი ექუნილს მოწიხ გუბად, სანტორ მამ-
 ლეეს სუფიან თუბებ,
 წამუფს-ც ვრცნობ მხარქუმილადგანვე, ან ადაამაფუბს
 ვანისხით მინუბამ.

მისთვის, რომ განსჯისთ ბრძენთა ნათქვამი, მიცნუ-
ბის ღამეაა, ანგანლაღება.
დაქაშის ამაღლდეს ვაჟი ღიადებით, მანინდა მანთუბს
გულა ღამეაა.

განსჯდეს თქუქვინძეწლი მოყვასი, ძუქვლი მომდრეაა,
ვის ხარღუმლოს ადმიაწყელი აცვა დაშუადი,
კვონუბ მანთლოაბდეს ჩემ მიუქ თქმულთ, ანა ვან
მცდრია.
სხუად მინდა მეოქუბ, მაგკამ მანინუბს წევრისა ხანო.

პეტიკონია.

შევათ ხალხიანს თუ რომ ცამეში,
სმინს ქუჩებში თუ ვუბრები,
თუ ვნაკან ხამქელ ღუკვენთ ყნაით მომის,
მანც რვეულები შუქისა ვემლევა:

მის ვუბრეობ, რომელ განვლიან უამნი,
დავდენად აქ ვანთ, ამ რგენს გრებაში,
უნთობ ვინცა ვანთ, ვანთ მამაკვლავნი,
რქვბ ახლოც ანს რგენგანის წამი.

როს ვჭვრეკ მუხის სეს ტყვს შიგან მეოხუელს,
გუზნობ: ამაყად ღამეუბნებ შენ ტყვს,
ჩემს შეშდგომს ვგადად იხილავ ნათელს,
წინანათი შეშდგომს ვით გინილავებს.

უმაწვიდეს ღმრის სოლმე მცირეც ვუთხუჯავს,
 მაშინ მას ვუთქმობ: ივლთ ბუნების!
 მე შენ ჩემსასა აღაგეს გიტუჯავს,
 მე ღრთ მატყეს სწინადის, შენ აღუჯავსების.

ყოველს წამს ღე უამს, ყოველს დღეს ღე წელს,
 ჭრვეუჯავს ვუთქმით ღრთს ვატანეშანს,
 მსრეთ ვჭკვეტ სოფელს, ნა დასდგომედეს,
 ნანგულად ვცდილობ მიუბკდე თუნების!

სად მომცემს სვედმას, ვუთქმობ სიკუდილით;
 თმით, მტანაჯად, თუ შეჯად ანგანთუქულს,
 ან თუ შენობლათ, აქ მიწა ტრთლან,
 მიიღებს უმწავს ჩემსას ცივს სხუელს.

თუმიც უტმნობელი სხუელითათს,
 ურთია საცა ურდა ტანისწინეს,
 ტანთა საყვარელს ჩემსას მამულში,
 მანტ მსურს ღომ შენ ტანისგუნებადეს.

დგ ჩემს საფლავზედ მნათობი ქალი,
 სიტოცხლით თუსით შედ თამამობედეს,
 მასთან ბუნება ურთიგან მამულელი,
 მშგენებით თუსით შედ დამნათოფეს.

ი. ვერესელიძე.

1858 წ.

25 თებერვალს

ქ. ცუილისს.

.....

მე შენსა შეკვდას ვამხატავს. — ცაფუჭქეშილს თუთ-
ნსა მამანსა

თაჲ მოხროთ მონაბრძნისა, ზურათ უმანკოს ახალსა!
ღე მატა თუალოთ ციმციმსა, — უმთჳანოს ღამის ვახს-

ვამხატავს, ვნატოი წყალობათ, ცაუნქეწინდებით
გულაჲს
გას თაჲსა!

ან შენა ნაზი ცუტისა, ვახსტა ცუფსიდექს.

მაშინ, ცანჭნჭნებასმეფეობედ, ანაგის მუჳანდებინ.
ვსკუთსა ღუთისა ქმნაღუბას, საჲსესა ყოველის გვ-

თალოთა
ახე, თჳალ, ტანადობათა, აფეჳაჲსუღსა დიდსულოთ,
ფეჳნ უხრუნჲელსა, უმანკოს, უმაწჳილობისა შენ
სხივით

უნთობ ბუნება შემოგტრჳის, იმჳებდუ მხიანდულებით.
ან: ნუტან ქეონდეს მე ძალი, შენთა ფიქრთ წინად
გკმნობისა. —

ღის წამმოიდგენ გონებთ, ანუ თუ ხატავ ვახ
ჩადილსა?

ან-ვი წათ მინდა ვიცოდე? — ჩემთ ჯდუთა დასამ-
წაწებლათ, —

ტაი თუ, შენა ჟაქრობდე. სხვის გულის გასახს-
ნებლად?

— მაშინა ჩემი სილოცხდე მიუღეს ტანჳასა მს-
ხეუქნლად

მით დამინუღდეს მე დღენი სწულად ჩემ განხს-
ქანგებლად!...

შავკანი ანა მონაშის, ღამი ჯერეთ; გე შენი უმარჯალი
 ანა სოფლისა უბნობი, უმარჯოს ცამანს ღატყუა,
 ანა მსხანს შენსა სახეგულ იუას ვინთუხმე მოცლო-
 მით ვაძილოგნენ, ღამი ჯერეთ ანა ვან სწულად
 ეხლეთ უკრმაღვია, შექმსურე, ამ ღვექით ან ან
 შავკანა, ღამეგულ ბუჯკულმა! ღით ძაღვიძის სსკით
 ამისთვის გუგანი, ანა სოქვა, ღამს გათხუჯობდე ამ
 განუკონი, გაჯაკვები, გაჯადებ ცან რ შენს მსხანს!
 ანა, მისა! ღვექია გსე, ანჯის შთისა ვინთვის ვთხსე
 მე შენ ცეცხლთა ვინსაღ დღეუხეუ აქ სახელო ღვაქ-
 სე...

გ ზ ი ტ ა ჟ ი ა

საქართველოს მეფის ირაკლის მეორისა-
დში. (*)

ვმა რამ ვეთიღო ვმთა მღერს ცროადის მთას
 ვალობას, სიმწესს, ძაღს ლეკტორისას!
 ზ აქ მეც საუკოვს ვარვის მეფისას
 მოვწოდებ, შევამჯობ ჩვენს ირაკლისას!
 მოგიწვევ დიდო ღთორღო ზაირონ,
 მეფის საუკოვზე ზეცის მეოსნებით,
 ზ ვთხოვ ეს ლექსი ჩანგით დამღერონ
 მეოსნებით მის საუკოვს ცის გამოვანებით:
 «მაშინ ყმაწვილსვე გვეროთ, გებრწყანა
 ჭკვისა ვარსკვლავი ზ ვაუკალობა,
 ეს თრნივ ესე ნადირშამ ივრძნა,
 მისთვის თავისთვის დაგიმშვიდობა,
 «ღმერთიშანი მართლო არა დამტვიცდა
 ინდოეთს მენგნით მნელი აღვიღოჯ,
 ნადირ შშირადა ასე ივიცდა:
 ვაღია ირაკლი მიყვარს ვით შვილოჯ.»

(*) მეფის ირაკლის ასულს ღუდა ჩემს თეკლამ
 მატონიშვლს მაჟანათუი ეს ენიტაფია. 12-სა თებერ-
 ვალს, 1845-სა წელსა. —

„შენს სიძარღვსა, სინაკარღვსა,
 ვითა ნიღვი ფრთებს ქვეშ იქმნოდა,
 და გვეირგვინობდა შენს მოღარღვსა,
 შენს შტეგის ყველასა მარჯვენს იქმნოდა.“
 „ქართველნი ვრეულნი, შენი ვინაგულნი,
 შენ გვეკუთდნენ, გემსსვერბულუბოდნენ,
 მათითა რაშმით, მტეგნი გულნი,
 გარს გაიყვანე რბოდენ სქინობდენ...“
 „თიხკუთხივ ბრძოლთა, თითუთ ცემს, სწორთა,
 გქონდა მარადი მამულთა დაბედა,
 რაგინდ სექმეში არ აღძრე მარჩოლთა,
 გულთი გულადი გქონდა ყოვლადი.“
 „ორმოც-ათ-თორხმეცს წევსა შენს წყ-
 ლსა

თუმცა მეუობა მძიმედ გტვირთა,
 მარამ ყოველგან შენსა სახელსა
 აქებდენ სამდას, ქართველთაც ვძირთა.“
 „გეთიღო ვეცობა შენი ილიას
 დაშქონდა სვეტს ნათლისა ღრუბლთაით,
 გარნა დავითი შენს დიდს სულითბის
 დაცობდა ქნარსა, სხხრეულთს გმით.“
 „ყოველთოვს დმერობა, თევსა სვეტსა
 ირავლი მეფე ჰყავს დიდებას,
 იქცა ბძანებლობს აის გუბდა მტეგნსა

შენე ქართველუბსა თავის ღახებსა.“

თ. ალა. უახტანგის ძე აქ. თრბეგლიანი.

შოკაძის სამ პნულად შეშტყფული, მხისა შიშტატრი
 სხივინა,
 გმწინაჲის ნახვა სანდოში. ელჳანტე შენის მიწისს,
 შე შენმან მომიოდებაშან, ანა ვიტინა ღბინისა,
 გჳღში მახხიუბან, უტტბესო, ვით ღამაქტული სო-
 ღისა!

მომეჳფელია გჳღის რეშისაჲ, აღშენებო ცჳცნლის
 ადთათ,
 აღჳათ ვღემს აღმწრთათ, მეჳაჲ ეშისა მადთათ,
 მტჳ! ტანტად მსწინაჲულჳე მოგანთჳა, გჳღი რეშო
 ანს შმანათ,
 გაანა ვად სანჳად, თუ მოჳკვდო ვმრ ტჳატრო
 ტიშის თჳაღთათ!

თ. შაქ. ანდროანკოჳი

შ ა მ ლ ე ტ ი . (*)

პრინცი ღანიისა.

ღრმა ხუთს მოქმედებად.
თხსულოება ვილიამ შევსპირისა.

ანგლიურ ენაზე.

მოქმედნი პირნი.

გლავდა, კონოლი ღანიისა.

ტექტუდა. მისი შეუღღე.

შამლეტი, მე გეტყუდასი შა-
ველ ქმანთაგან, ნომეულიცა იყო
შმა კლავდასა,

შოლონი, გამორინებული ჩინო-
ვნიკა კანზე.

ლაქტი. მე მისი.

ოქულია, ქალი მისი.

გონადიო. შევობანი შამლეტისა.

გოლტმარდი

გონრული

ნომენკანტი

გილდენშტენნი

ოსნიკი

კანის კატნი.

მანტელო

ბუნადო

ქმანციასკო

ნიენოლდი, შოლონის

მოსამსახურე.

ანგლილი შამლეტის მამასა.

1

2

1

2

აკტიონსა.

კანის კატნი ზე ქაღნი, აუი-
ტკუი, სალდათები, აკტიონე-
ბი. ნოვრეგის ელნი, შესაუ-
ლაძენი, ექნი.

აფიტები
კონოლის
ღვანდისა.

მოქმედება ანის ღანიის საველშიუოს საგატო ქალ. ვლსი-
ნონში.

(*) ნამდვილს ენაზე. ესე იგი ანგლიურზე, მთხსულის უწე-
ნია შინგელი მოქმედი. შინი შამლეტად, ხოლო ნუსუსს ენაზე
ნათანემნია, გამლეტად, ნადგანც ანა აქუსთ ნუსუსს ასო შ.-მე
ნამდვილის მიხედვით ვინმანე შ, ნადგანც გვამქს ასო ესე.
დ. ანდ.

მ. თ. ქ. მ. ე. ლ. ე. ტ. 10 1.

გამოცხადება 1.

(სასახლის წინ დაქნილი გზა ბადში.)

ჭრანციხელი ღვას მცველიად, ბენნადო. გაა-
მოღის.

ბენნადო.

ვინ ანას აქ?

ჭრანციხელი.

დადექ! მასუხი მაჩუ: ვინ მოღის?

ბენნადო.

ადდეგმქელის კონოლი.

ჭრანციხელი.

ბენნადო, შენ ხან?

ბენნადო.

მე ვან.

ჭრანციხელი.

ასე სწორედ ნოგონ მოხვედ დნოჩე გამოსა-
ტვლელად!

ბენნადო:

შუადამე დაჭკანა — წადი ზე დაიძინე.

ჭრანციხელი.

მაგისტრის გამაღობ. სიტყვეს სუსხანა. უქვე-
ფოთ ვან.

ბუნნადო.

ხომ მშვიდობიანობაა?

ჭინჭისკო,

თავსაც ან გაუბუნა.

ბუნნადო.

კეთილი. ღამენი მშვიდობისა! — თუ რა ნახო რე მ
ამხანაგნი: გოწაცრიო, მანტუელლო, გამაანუჭე აქ.
(გოწაცრიო ზე მანტუელლო გამაჯიან.)

ჭინჭისკო.

აჰა, მეონა, ისინი ანიან! — ღადე! ვინ მოდის?

გოწაცრიო.

მამულის მეგობანი.

მანტუელლო.

ზე ქვეშევდომნი კონკლისა.

ჭინჭისკო.

ღამე კანკა უოფნისა.

მანტუელლო.

გამეგონე ამხანაგო! ვინ გამეგეჯადა შენ?

ჭინჭისკო.

ბუნნადი. — ღამე მშვიდობისა! (მოდის.)

მანტუელლო.

ვი, მეგობანო ბუნნადი!

ბუნნადო.

მინასუხე: შენ ხან, გოწაცრიო?

გოწაცრიო.

მე მაგის მაგიუდ.

ბუნნადო.

მშვიდობა თქუმნი ნახუა, გოწაცრიო, მანტუელლო!

გონატიო.

ანა: ან კიდევ გმიკვინათ ამ ღამეს?

ბენნადო.

მე აქ ანა მინახავს ანა.

მანტუელა.

გონატიოს ანა სჯუენა; იმანის, დამი უთხველივლა ანისლ ოცნებათ; ანა-ბუენი ანა სწამს, ანცა უთხარ ამას ამ საშინელს რეგნებასე. ან დინათუს მოუწოდე აქ ამას; დანესენ, ოდესაც კიდევ მოვა მკურდანი, თუთ ამან ნახოს ზე ღაუწუოს ღანანაკვი მან.

გონატიო.

სიტრუგუა! ის აქ ან მოვა!

ბენნადო.

დაკსხდეთ, მე კიდევ გიამბობ, ანათ ვანტა შეოცყო ზე დანესენო, დამი რეგნენ ანა გობრატო: ონ-ბუელ ვნახეთ!

გონატიო.

ბატონი ხან, დაკსხდეთ — გვიამბე, ბენნადო.

ბენნადო.

წანსრულ ღამეს, ოდესაც აგემ ის ვანსკვლავი, დამედიცა იქ ამოდის, იდგა აქ, სანცა ესთა ანის, ამ ციას ნაწილში, მე ზე მანტუელა — შუადამედი ღამესა!... (სტუმრს თანმეტყ საათს.)

მანტუელა.

წუნანა, შეხედე — აგემ ისი!... (შემოდის ანა-დალი.)

ბენნადო.

თუთ ის ანის — რეგნენი

მანტრულლო.

შენ მსწავლულ ხარ, გონადრიო — დაუღაპარავე.

ბუნნადო.

შეჟამე — აბა, ეს ანა ჰეტავს? დასტკედი!

გონადრიო.

დაახ — შე ვთხოვი საკუთველუბისაგან ზე შიშისაგან!

ბუნნადო.

დაუღაპარავე. —

მანტრულლო.

უღაპარავე, გონადრიო!

გონადრიო.

ვინც გინდა თუ შენ, დამეთაგან მოსულა, ამა-
ყო ზე დიდებულა წამოსადგობით, მომლოთაცა
ტანინიოდა განსვენებულა ჩუშნი კოლოლო, შენ,
დამეული მოსვალ ჩუშინდა, — შენ კაფუტებ — იღა-
პარავე.

მანტრულლო.

ეწინა.

ბუნნადო.

მიდის — უუჟამე, მიდის!

გონადრიო.

დადექ, იღაპარავე, შე კაფუტებ — დადექ ზე იღა-
პარავე! (აჩქარად მიდის.)

მანტრულლო.

წაკვიდა მას ანა უნდოდა ჩუშნი ზახუსის მოტემა!

ბუნნადო.

მა დაგემანთა, გონადრიო? სულ თხოვი. ტაყვი-
თლდი. ნაო, ჩუშინება ესე მოგონებულა, თუ ოცნება?

წას იტყვი შენ?

გოწაციო.

მე ან ღაუჯელებდი სხვის ნათქვამს, თუ რომ
საკუთარ ჩემ თუაღწინ ან გრვენებოდა.

მანცუელლო,

მაგნამ ხომ ეშხვავსება კონოლსა?

გოწაციო.

წოგოწათაც შენ თავს შენ ეშხვავსებო, ის უტ-
რეთვე იყო მდისხანე, თდეისც საომარ ნაწადში ჩა-
ფლანი, ოშიში, შოანის შტენთა, იმანჯუებდა, სამე-
ფოთ იმანჩილეებდა — მიუცთომედიან!

მანცუელლო.

ეს მეორეთ ვსრეთის მდისხანის სახით გვეჩვენა
ჩუტენ.

გოწაციო.

წას ნიშნავს ეს — მე ვინ მიმხვდამკად — მაგნამ
ჭაქას წინათ გჭაქუნებს ჩუტენ მკუდანი!

მანცუელლო.

ომიანობას ხომ წინათ ან გჭაქუნებს? შითხი-
წასათვს ყველგან დაავენეს მხუდნობა, სადაზნებსაც
ანსშენ, აქეთ სამხედრო სამზადისა, ხომალდებსაც
საჩქანოთ ადატებენ, დღე ზე დამ ყველგან მუშაობენ?

გოწაციო.

თქუტენ უნდა იცოდეთ ყოველი განუშობება უკ-
ნასკნელის ომიანობისა. ნონვეუბის კელმწიფემ
ქონტინბანსმა ამაყათ განმოთხოვა ჩუტენი განსვე-
ნებუდი კონოლი — აჩნდილი მისა ვნახეთ ჩუტენ
ფხლა — წომეღმანცა მასუნათ მიუგო ბბბბლა, ზე

ქონტინენტისი ღაცა ომში. წინა გამხადებულა
 ნინობა იყო, რომ შიქუ ღაინულობდა შის სამეუოს
 ვინტა ღამაწცხდებოდა, ზე ჩქინმა კოკოლმა, შე-
 მდევ ძლივსა, მიიღო ნონვევიის სამეუო ისმის
 სმა ვითომც უხლა მე ქონტინენტისა, ახალგაზდა
 ზინცო ნონვევიისა, სიკვდილითა ჩქინის კოკო-
 ლისა გამსეგებულა ბნობლინათხ, შეუკრებია მის
 ღუნდგო ხაღხი, თაჰე კელ-ადებუდნი ზე უშიშაღნი,
 ზე გვეშუქის ჩქინ შუკის გეპითა ზე ომიანობითა
 ამის იტყვიან მისეჰად, დასათხსტა ჩქინი ეხლდელი
 კონოლი ამხადებს მხედრობასა ზე ეშუკება ხომა-
 ლდების შესადებასა.

ბუნადო.

აი ეგ, სავონებულაა, ანის მისეში, დასათხს ადგა
 საფლავით მისხანე მამბოლაჲ: ის წინათ გვაუწ-
 უებს ბნობლასა ზე ომიანობასა.

გონადო.

მაგამ ჩქინ დათ გაწუხებს ჩვენებია? — ოდეს
 დიდებაში იყო დიდი ომია ზე კეისანს გამხადებოდა
 აფსასწული, მაშინ საშინელნი ჩვენებანა აღაშუო-
 თებდენ სოჲულსა ქალაქებში ტანტალებდენ შქე-
 დანნი, გუდიანი ვანსკვლანა: ცეცხლის კუდიო,
 გამინდენ, წვიმა სისხლის წვიმა, მხე ბნელდ-
 ბოდა, ვანსკვლანატ ცითგან სცვიოდენ. ნუ თუ
 ჩქინ დნოშიატ მხგაჲსნი ჩვენებანა ჩქინ შევკაშ-
 ფოთებენ ზე უბედურობა სისხლის საქმიან დაიწუება?
 (ა ჩნდილი გამოდის ზე წუნანა მ-
 დის.) კიდევ, კიდევ მოდის ის! მიწასთან და

გამანათლებლებს — მანცრ უშიშრად დაუდგები ჩემს
თხავ მას! — ღაღუკ, ჩვენებაო! თუ გაქვს სმა, იუ
შეგვიძლიან ღაზაბაგა, ღაზაბაგა — მისხან:

ანუ ვნებულისა სულისა შინსა შეეწევა სანთლ სან-
თლადი სანთლ — მე მისა ვან ადვანდულო.

თქვი: იქნება ხედავ მამულის დანაქმასა, ჩემ
მთავრად დასტავათ მისა — თქვი, თქვი, თქვი!

ანუ საუბრე დატომანსა შინ, ჩემ მტვერად მისა
დატომანსა, ვიდრე უშიშარი გამოჩნდება ჩემს
შინს მას — თქვი, მისხან, მოძიე მასხან! — მანცრ-
ლო! გმა დაუბრე მანცანს!

მანცრადლო.

ღაღუკ!

გონადლო.

უცხადე მანცანს, მანცან ან უნდა მასხანს მოცემას!
იქნება.

ღაღუკ, ღაღუკ!

გონადლო.

აქეთ, აქეთ!

მანცრადლო.

წავიდა! (ანადლო მადის.) — ჩემს შეგწახეთ
სამუხარამ ანადლო; შეგწახეთ მისა ღაღუკადობითი
მტვერად! ან ვა მას გავაწყოვით მისთან, დამადლო
ანს უნებულ ჩემს მასხანსაგან ჩემს მუბინსაგან!

გონადლო.

ღიანს ვაწინეთ ჩემს მას უცხადობით! მეგანამ
მას ღაღუკის სიგრაღე ვადეც მონათვეს ჩემს
ღიანსაგან ადმონსადობსე. — შეგანბანსო! ჩემს

გამოსაცვლელად შიღინ. აქ შიღით, რ ვაძრით: უამბობთ თუ ანა უოველივე ესე შამლეტსა? იქმნება განსვენებული კონოლი დავლაშანაკოს შუასა, იქმნება იმას გამაუტხადოს საიდუმლო თვისს ჩვე- ნებისა? ამასთან გისოვო — დავლათ საიდუმლო ესე. ჩუენ შიღის დამახუდ დანთეს ჩვენება შეჯისა — მექედისა.

მადლელო.

თანხმანი ვაძო. ჩუენ საიდუმლოს დავიშახახავო, მაგამ გეცუვიო შახე შამლეტს-დაესენ შან განსა- ჯის, თუ ნა უნდა ვქმნათ რ ვინუქლოთ ჩუენ. ნუ-და იგვიანებო — მე ვიცი, საცა შამლეტს ვინოვით, რ უამბობთ შახე, საცა ჩუენ გვაწუხებს.

გ ა მ ო ც ხ ა დ ე ბ ა 2.

(ზალა კონოლის სასახლეში.)

კონოლი, დედოფალი, შამლეტი, შიღონი, ლაქტი- ვოლტმანი, კონუნანი, ჭანის კანნი.

კონოლი.

ხსენება განსვენებულის მისა ჩუენასა ოდენ მჯნუასა ჩუენთს, ნამ რიგა მივედნუო მწუხა- ნუასა მისას დავატვისათს. მაგამ საზოგადო ჭეოილი რ ჩუენი სიბძნე გვიძულესენ ჩუენ ში- ჭექტო სხუა გუაკ — მწუხანება რ სისაძული ენთად მწუკტოთ. დავჯდით ნა ენთის თვალთ ცრქელსა,

შეოცე თუაღი შავაქცოეო მხარეულებასა: და წამს შევასწუღეო სამშუხანო დამაწება მშისა, მუისვე ჯიღდესასწაულეო ახალა ქორწინება მეუღლესა თანა ჩუქნის მშისა, თქუენის ღვლოვადისა თანა, რომე-ლიცა ღდეს ანის უსხაუტანელესი შეუღლე ჩუქნი, რე რომლისა თანა გვაქეს ჩუქნი კელმწიფობა ღანიის ღიღის ქვეუნისა. თქუენი ბეძნული წიკვა მივადეო ჩუქნი—მიადეო ჩუქნიგან მადლობა რე ალექსი.—სხუა სტანს მივაქციოთ უუაზღვება. იციო თქუენ, რომ უშიშანაა ფორტინისა, შეუწაღ-ქეო და ძალი ჩუქნი, —ჩქინება იფიქრა კადეცა რომ სიკვ-დალი მშისა ჩუქნისა აძლეეს მას გამბედაობის ნებასა, —მოგვიტყუანა ეფი რე არხოვს უკანვე მამის სამკვიდროსა. რომელცა მოუბადეო ბუძოლის სუფულიო. ჩუქნი შეგვწაბეო თქუენ გამოსატარადელად ჩუქნის ვაწდაწუვერდობის: მიუსწერეთ ჩუქნი ნო-რევეიას შეუღესა, კონოლსა, ახალგაზდა ფორტინ-ბანის ბიძასა, რე ვიხიულაბო, დათ მისას ბეძა-ნებით მოიწვევოს უოველი მტრული ცანხასკა რე უოველი ხანადისა ფორტინისასა. თქუენ ადვა-რჩეო ჩუქნი, კონეული რე ვოლემანდა: წადით მოსწუებულ ნორევეიას შეუღესთან, განუცხადეთ მას ჩუქნი ალექსი, რე თუ თქუენ ან გამღვეო ჩუქნს ღანწეგნებასა საქმის მიხისმოკებულად, მით ანა ნაჯღებ ვენდობით თქუენს სანქმესა საქმისა. წა-დით, რე სამწრადეოთა თქუენითა ღაცვამქციცოთ ენტეულობა თქუენი.

კონკრეტი.

გავხედავთ რატანქმუნთ, რომ ჩუქნ მივიღებთ სკულას მეტადინეობას ადსასწულელებად ჩუქნის მოკალეობის.

კონკრეტი.

გვქნამს წილით, რე ცუდიოთადი სუნიადი ჩუქნის წანატეებისა გზა-ში რე საჩქეში წინა — წანტიდღვის თქუქს. (კონკრეტი რე ვოლტიმანდი მილიან.)

შენდა მოვაქცევთ სიტყუას, ლაუქტი. ჩუქნ გვესმა, რომ შენ გავქეს ჩუქნთან სთხოვანი, მოგვასსენე, და გსუქს. ჩუქნ სასწიადოთ ადვისწულეობა, და სამტიტეებულად მისა, რომ მოვოკნათად თავი მოკრილია ცულისა, რე მოვოკნათად გულა მის ანის უმსახურის მიანსა, უცქეთ ჩუქნდა მის ვაქთ ადვასწულეობა უოველი სუნიადი — მოლონიის მისა, საწმუნო ჩუქნის მელონიისა რე მოსამსახურისა.

ლაუქტი.

ნება მათვით, გულწიუეთ. გულ-ახლა მინანდიაში წანსეღისა. მე გამოვემუქე აქ — რასმტიტეებულად ჩემის ვნთ-ცულონიისა, — რასწიკონიად ვივად თქუქნის ტახტე ადსეღის რასსასწულეობაში; ვსლად ვიღევ იქ მივიღტვი სუნიადით.

კონკრეტი.

მოლონი, შენა მოლონი, ნებას ცამდეუს?

მოლონი.

შემაბეხა, გულწიუეთ, რე მე სუნიადით ბეჭელი დაუსვი მაგის თხოვნისა, ესე იგი, ნებას ღვთოვ; მაგნამ უთქვენით ეს გვე წავა.

კორილი.

თუ წო საჭიროა ნება ჩემი, მე მოწადინებთ
ნებას ვამდგევ. წოდესაც, ღაერტი, გსურდეს, შეტ-
ძლიან წახვიდე.

უბლა შენდა, ძმარ ჩემო რ საუბარელო შულო,
ხამდეტი, შენდა მოგატყვევ სიტყვას!

ხამდეტი, (იქათ.)

მტარედ-დამ ვან უშეტეს ძმაზე, უძლიერეს შედგე-
კორილი.

დათ ანის შენ სახეზე გვრეთი დრ-შეული მუშა-
დებისა.

ხამდეტი.

ველიწიფეო! ვან და ესტო დახლოებული სი-
ხანულის მესხთან, ტანა-და შემიძლიან შევიძინო
მწუხარების დეგნულია!

დელოჯალი.

ესტყვევ მუშარქენა ჩუწნო ვანგო ხამდეტი;
შაქტევე შევობარელო სახე კორილის; დათ დანუკრებ
დედამიწას, თიოქის ვებე რტოვნი შენს ტანსვენე-
ბუღის შამასა! ესტყოთ ჩუწნა, ყოველთა მცხოვრე-
ბია, ხვედრა — შენდა დეგნულია.

ხამდეტი.

დათ დელოჯალი, ყოველი მცხოვრებია მოკვდებ-
ესტყოთ ჩუწნა ხვედრი.

დელოჯალი.

თუ ვგრება, მამ დათადა ტარუხებს საკვდელი შამისა
თიოქის სჯული ბუნებისა მით შეტყლიდა; ესტყო
მგონია, უაუტებ და შენს ნადეუდსა.

მამლეტი.

ჟო ანა მგონია, ნამდვილად ეგზე ვიპოვო. ანდა შავი ტანისადაცა, ანდა ოხვრისა, ანდა ცხვირითა, ანდა ნაღველით, ანდა მწუხარებათ, ანა რაღა ვიპოვო. გემოსთქვავს შემწეურობისა სულის ცემინათა, დომლითაც მწაწედ ვაგრძელები მე — მომიტყვევი! კოროლი.

მამლეტი! ჩემს ვხედავთ ეგოილსა შენს მწუხარებაში რაწინადაცა შეიჯობიდაცა გულსა სიუცხეულში; მაგრამ ყველას აქვს დრო — აქვს დრო მწუხარებასაც; ჟგუნობაა, თიქმის დიდი ცოდვებაც ანის, დროცაა დროის განკუთვლობაზე. უჩინობა, ემობა საუკუნო ბუნების სუფილისა, თანაც ჩემს მწუხარებას განვადრებობთ, რა საუკუნოდ ვიტყობთ მეტადაც თქვ. დაუტყვევი შენი მწუხარება. ჩემში შენ მხელავ მამსა, ჩემსა მუქედვეთ რა სათუთო მუდია. დანებდები, რომ ჩემს საუკუნოდით შევიხატო დანაცდებსა. მაგრამ ჩემს თანახმანი ანა ვართ შენის სუფილისა, შესახებველად უცხო ქვეყანაში წასვლისა სასწავლებელად. დამით ჩემსთან, იყავ ჩემს ნუკეშიდ, ჩემსა ვადგო მამა რა მუდო მამლეტი!

დედოფალი.

ცუდად ან დამითება, თხოვრებ დედისა; იმედი მაქვს, თანახმა იქნება დამითე აქ. მამლეტი-ვან?

მამლეტი.

ყოველსავე-ში დამეგობრებოთ თქვენ — ჩემი ვადობ.

გონილია.

ფეხები მასუბა გულის მისადებს მე. იფაჯ თანას-
წონს ჩუქნა. გაიხანუ, ინტუიცი! მამლეციან აქ და-
შაინის თანხმობამ ადგილის უოგელნი გემწიანა
სინაქსილით, ზე მე მისუნი, მათა გულის მისადგ-
დესაში, დღეანდღეა დან-ში, სასადღვეგმეფელთ
თსიან იუს სწოდა საჩხაზნის თუთოგულს სად-
ფეგრძელახე. კმა მადლა ეუწეებს. ღებუნა ჩუქნთ
სადეებსა, ზე ქუნილი დედამისის რაიქუბებს ქვეშ
ცისა! — წავიდეთ, დედოფალთ! (უკვლანი მიდიანთ,
განდა მამლეცისა.)

მამლეცი, მანტო.

სხეულო კაცისათ! მათ ან დასდნები, მათ ან
განსქდები მტკუნათ, ზე, მათ ხან მაგანა! თუ რომ
უოკვლად მღვივანსა ან აფეგრძელა თავის მოკვლან...
დმუწითო მუქო, დიდო დმუწოთ! მათ სასიზღანნი,
უნაუოჯნი, ან-ანნი ან-ან სექსენი კაცისანა დედ-
მანასე! საცოცხლეო! მათ ხან შენ? — გენახი შეშით-
ბადა განეულებათ, უნაუოჯოთათ ბადახითათ... მღვი
ექვსმა გუწამი განვლო, მათ : ღან ანის ისი, ისი,
მუღობედა, გმინი — ნახეან დმუწთი წინაშე ამ
მუწიანისა ბემნეუდასა, წინაშე ამ ქმინისა დე-
დისა ჩემისა, ისი, დომეებსა უუქნდა დედა ჩემი
სადეედადითათ თუ ვნაღუწივითათ-ღ, ცათ. ქვეუანათ!
განა მუწიმდინ დავაუიწო?... დედა ჩემი, თდენ
თაქ-გამოდეგული ქმინისათუხ მუუდდე... უწიი მხო-
ლოთ თოვე-მე გენ ზებდაგ ვადაქნო .. თმ, დედა-
კაცო! თქუნი სახეული-ანა-ანათ! — მანტო? უწითი

თხუ... ბაშბაკები, რომელითაც მიჩვენებდა ქმნის კუ-
ბონა, რომელითაც სხვადასხვა ქმნიდა, ცრემლიანი,
ჯვრულ ან გაუცხოება... ზე ამა ეს დედა ჩემი...
მაქ დედათი! მხედა უცხუნი ზე უცხუნი ბაშბაკი უმე-
ტესად იწუხებდა — ეს დედა ჩემი დღეს მეუფლეთ
ჩემის ბიძისა, რომელიცა ვცხუთვე ვმხედავს ქაშისა
ჩემსა, დიდსა მამულესა, კაროლსა, რომელითაც
მე დედაკუთხესა — მხოლოდ ანის გრთი თხუ! კრძალი
ცრემლითა მისთა მხედავს ან გაშინდა-იგი სხუის
ცოლია! წყულო დაშუქება! ღვთის განტება ვსა-
თსა ქაწინებსა ან აკუთხებდა — მოხდება ცრუდი
საქმე, მოხდება ვაება... შეიძუნიც გულო, ოღეს
ენა ჩემი თქმის ვერ მხედავს!...

გიორგილი, ბერნადი, მარტვილი.

გიორგილი.

მოკითხვას მოვასხენებთ მინდისა!

მამულე.

მოხატული ვაწი თქუნი ნახვისა, უფალო!
მატრამ და ანის ეს? სომ ან ვსცდები? გიორგილი
შენ სად?

გიორგილი.

გახლავან თქუნი სამსახურში, მინდო,

მამულე.

და საჭინოა აქ მინდი! კეთილო მეგობარო-
თქო-ეს ანის სახელი საზოგადო ჩემი ზე შერა. მა-

უბრალოდ, რაღა ხარ აქ, გონადიო, მანტრულა?
მანტრულა.

მანტრულა...

მამულეტი.

მონაწილე უკნ თქვენის ნახვისა — დანერგოთ
აქვე; მანტრულა, მონაწილე, რათ დავიკრძალოთ სწავლა?
გონადიო.

სინაწილადისა გამო, რეა კეთილი მანტრულა.

მამულეტი.

სტუდია — მანტრულა მენი შენ ზე ვუკნ იტყვიან.
შე ვიცი, გონადიო, შენ ან გიუბანს ხანადიანს.
ანა! რამე სხუამი მოგინდათ თქვენ აქ... ანუ
თქვენ აქ დოთობა ვინდათ მსწავლოთ? მანტრულა
ხანა! რე მანტრულა თქვენ სანტრულა.

გონადიო.

მანტრულა! შე მსწავლა მინეცა უკანსწავლა მანტრულა:
გონადიო მანტრულა მანტრულა.

მამულეტი.

რე დანტრულა, მანტრულა — მონაწილე: დედა თქვენის
სანტრულა მანტრულა გამოკრულა-თქო.

გონადიო.

დას, მანტრულა, მანტრულა, უკან მამულეტი, შე-
რანსა დან დანტრულა.

მამულეტი.

მანტრულა? სანტრულა თუ აქ განკარგულა:
მანტრულა დანტრულა მანტრულა, მანტრულა
მანტრულა მანტრულა მანტრულა... ან! მანტრულა
მანტრულა, თუ რე უკან მანტრულა მანტრულა.
5.

უუშვიკინგაჩეს შტეწთან, ვინამ მენახა ეს წუუჟლი
 დჯეს... მეგობანო! მე მეონია, კიდეჲ ვხვლავ მამასა...

გონატციო.

სადა, მწინტო?

მამლეტი.

სულისა ჩემისა თუაღწი, გონატციო!

გონატციო.

მე ვიტნობლი, მენახავს მამა თქუწნი — დიდი
 კონოლი თუა.

მამლეტი.

ჭატი თუა დიდი... კატთა შონის მე ვუდამ ვნახავ
 მის მხტავსსა კატსა.

გონატციო.

მე მეონია, ვნახე ის წუსელის.

მამლეტი.

ნახე? ვინ?

გონატციო.

ჩემო მწინტო! მე ვნახე კონოლი, მამლეტის
 შიობელი.

მამლეტი.

ნახე შენ მამა ჩემი?

გონატციო.

მეუთმენლობა დამშვიდვით, მწინტო, ზე სასწა-
 ულს გიამობ თქუწნი, — მამ ესენი მოწამენი იქმნებთან.

მამლეტი.

დვთის გულისათჲს შეთხან.

გონატციო.

ბუნაღო ზე მანტუელლო თნ ჯამეს იუტენ

მცველად, ზე, ადრეისა ღმირს მუხლანისასა, ნახეს.
 ვინღაცა, მხტავსი თქუშნის მშობლასა, დიდუხული,
 ვინღანთან თავადილც ადრეწვილი, სამ-სამ გზის
 თხოველს ღამეს დიდ-მშენიერად ზე მუნადა ცა-
 ვლადი ხოლმე ამით ასლას ერთ მუხის სიშოკესა
 ანა მეტს. ამით — იყუნენ ნა შიშით შეძწუნებულნი
 ზე ცრუაოუღნი ცაუწვილინი — ვინ შეწვილეს სიტყუნი.
 მე გამომცხადეს საილუქლო, ზე შესამე ღამეს მც-
 ვაჟს ამითან მცველად, ადრეითა საათს, იშავე ცუ-
 ნად, ნოტონთანც გამოცხადა ამით, გამოცხადდა
 მუხნება — მე ვიცან იცა — ის იყო თქუშნის მშობელი,
 ზე ვინადა მხტავსება იყო შოკის მისა ზე აჩედილისა.
 შამლეტი.

სად იყო-მე?

გონატო.

ბადში, ღაქნელ გზაზე, სადაცა გვიჭირავს ჩუტნ
 უნაუღი.

შამლეტი.

დაგელანანაკათ თქუშნ?

გონატო.

ანა, ბინტო, ანცა ერთი სიტყუნი ან უთქავს. მე
 შეჭებელე სიტყუნი, ზე იმასაც უნდოდა თითქოს და-
 ნაკავი, მაგრამ განთადმა მოატანა, ზე შეშოთუ-
 ბულს ჩვენება ცაქა.

შამლეტი.

საოცრება!

გონატო.

თავდუბი ვან ამ ამბის სინამდვილისა. ამიტომ

შინადად მივიდეთ ჩუქონ მოტყუებულებთან თქვენთან
ამისე.

შამლეტი.

გმადლობთ, გმადლობთ, მეგობარნო! შეტყუებულნი
აქაი ფიქრებულები ვინ ამბობთ ამით... დავსნაფი თქვენ
ნათ მიტყუებულნი?

უკვლანო.

ფიქრებთ, მწინციო.

შამლეტი.

დაიანჯებულნი?

უკვლანო.

დაიან, მწინციო.

შამლეტი.

სწულებით?

უკვლანო.

თავით ფეხნამდინ.

შამლეტი.

ან უნდა ჩვენებსას მას ნიჭისასე?

გოკატაო.

ჩაუხუტი შქონდა აწუხლი, რე ჩუქონ დაგინახეთ
ნიჭისასე მისი...

შამლეტი.

შეუხუხენილი იყო?

გოკატაო.

უაზრო მწუხარე იყო, რე ანა მინისანო.

შამლეტი.

ფეხ-მისდელიც იყო?

გონადილი.

სანდოვანი.

მამლეტი.

თქვენ რასტყუებთ ვაჟებს?

გონადილი.

მამლეტი თქვენ-განტყუებთ.

მამლეტი.

ნაჭრის მებრუნე რა ვიყავ თქვენთან!

გონადილი.

თქვენს განტყუებულობაზე, მამლეტი!

მამლეტი.

დაბნე, დაბნე — მაგამი რიდი ხანს დაწყვიტავთ?

გონადილი.

მეტიანდ-თუ ასე დასტყუებთ, აუ წინა წინადა
საწყობად.

მამლეტი.

უფრო მეტი ხანს!

მამლეტი.

ამაღამი მე თუთ რაჯგუბი თქვენთან მტყუადა.
იქმნება, კიდევ მოვიდეს...

გონადილი.

მეტიანდ, მამლეტი, მოვან.

მამლეტი.

თუ ვინაჟ მე მატყუებდესა მშობლის სანსა,
რეშოვს მკანდისსა, დაუწყებს მან დახანაკს — თუნდ
ჯოჯოხეთმაც დამიჯანსისა უბა რე ადგილმადეს!
გონადილი თქვენს, მამლეტი თქვენს დაწყვიტავ
საიჯგუბი რეგებინა, დანიტვი სახეუმილი ვსე,

დაიტყო მღუმანება თქვენნი, ჭე ცაც უნდა მოხდეს
 ამაღამ, ცაც ნახათ, ნუ და დას ანდობთ ვნასა.
 სიუტუტუდი ჩემი დაგაფიქდოებს თქვენნი. მივიდობით.
 ჩვენ კიდევ, დანიშნულს ადგილს, მივყოლებთ,
 შუადაშეს ადრე ვნასავთ ერთმანეთს.

უკვლანი.

მატოვის ცემას განგცხადებთ, მინდო!

(მიდინ ცადა შამლეტისა.)

შამლეტი, მანტო.

აჩქარილი მამისა ჩემისა — თანადონ — დიდ ჭიანს
 მოასწავებს — გამოსაჩენს უკეთურობასა... თქმულად
 ჩქარა დადამდეს! მანამდინ დამდნე სულთ ჩემთ!
 უკეთურობა ადსდებს თაგისის თაგის დასამსობად,
 ჭე თუნდ-ნო უკეთურობა მიწათ შიდადნო, მანც
 თგი ვადაუნს მისას ჭე გამაცხადებს ნათელში!
 (მიდინ.)

ლაურტი ჭე თქველია, ვამოდინა.

ლაურტი.

ნივთები ჩემი კიდევ დაადატეს ხომადონებ. — მივი-
 დობით, დამ! სწორე ვინსაკენ მიუდავს ქარი! ჭე
 ცხა ჩემი ანის ანა შობი. ვინმდო განსთავდეს;
 ან დახანო წიგნის მოწეა!

თქველია.

მოკრე.

ოქულისა.

ნა უნდა ვთხოვრო, მე თუთ ან ვიცი.

მოდონი.

მაშ მე ვიცი, რომ შენ ხარ სუფილი ჩნ-
დვილი მანათ შიდილი უბნადა სიცივესა. მაგ-
ვისცხეა! იქნება შენ აქვს შინა... ბატონი ხან-
ის გვიყვინ, რომ შეუბრუნებულა, რომ შეუბრუნებ,
რომ დედათა გზად, რომ გვი უცხოცხედა!

ოქულისა.

მინცო შენაშენა სიუბრუნებ, მაგნაშ ესეუთ
იყო ნანანი, ესეუთ მაგვიცხედა...

მოდონი.

ვიდეუ ნადა? მაშ მოგონდა უნდა იქნა? წადა
შე ხეცო გომბიო!

ოქულისა.

შემომბრია, რომ შეუბრუნებ!

მოდონი.

ეჰ-ჰე! ნა ვიქნა, შამელიცო ადვილი იქნეს ნა-
დინსა! ვსიქნათ, შამელიცო ნადვილია შეუბრუნებ
შენ; ვე ანის მხალთა—ანათებს ჩ ან ათობს,
ელაა, ანა ცუცხელი, შეცო ან ანის. ამისა შემდეგ
ეცადე ანა ელაშენაგო იმას, შეცადე სიუბრუნ-
ებ ჩ დუბრუ. მინცო უმწილია, ჩ მას,
მოგონათა მინცო, მინცოგება—შენ ვი ან მო-
ბმეცხედა, ოქულისა! მოგვი ჩ ცხადე: ნუხან დი-
ჯეცხე. იცოდე: უმწილი ხადა მინცოგება, გე-
მეცხედა ასე, რომ თითქოს სასწილი ნამ... საქმით
ვი... შენ ან გვიცხედა: მე შენ ენთიელ სამუდამოდ

ადგილებმაღაჳ, ანტა დ'ელაშაშაჳო ზე ანტა ტარგონო
შინცის სიტყუა ამ გუან საგანზე — გეუზუნა?
გონოჳ გახსოვდეს ზე ან დ'იგოჳო.

ოჳეღია.

ეოგუღუჳს დ'იგოჳონიღიღო თქუშენ ჩეჳი ვაღია.

გ ა მ ო ო ო ს ა ღ ე ბ ა 3.

(დუგონაჳთა შინკუღისა გამოცხადებისა.)

შაშეუტო, გონაჳთო, მანტუღუღო.

შაშეუტო.

დოგონ ცივა! დოგონი სუსხიანი ქანია!

გონაჳთო.

დაახ, ცივა, ზე მომწუღუღი ქანია.

შაშეუტო.

დომეღი საათო?

გონაჳთო.

ჩქან თქმუბა შუაღამე.

მანტუღუღო.

შუაღამე დაჭკა.

გონაჳთო.

შაშეუტო შიანეჳს ის საათი, ლღესაც მუჳდანი
მოგა ხოღამე. (შინთი იმისის ხმა საუგინისა.) ეს
ან ანის?

ჭამლეტი.

მა ანის? ეს ანის მიიწოდის ლხინის ღივლისა
 კვლამწიფისა; ოდესაცის სტაქან ღვინოს მიიჭანს
 შინთან, სმა საუყირისა აუწყებს სითუელსა ღვინოსა
 გმინ-გონოღისასა.

გონატი.

გეტეოთ-ა ჩვეულება.

ჭამლეტი.

მაგახე ბაას ან გაგაწევა; მაგამი რამ ან ღა-
 უტმეტთ ესეო ცუდს ჩვეულება, რომელმანცა
 გაგახდა ჩუნი სხვის სასატიდოდ? დავსხენ ეს ანის
 შეცრობილება, დავსხენ იუოს ჩვეულება, ჩუნიდა
 წათ გაუშტოვებთ თავსა ჩუნიდა, რე წათ ან ვც-
 ღილობთ მტოვდით რიჭი განვიბანათ, წათ ჩინტი
 ესე ან გვინდევდეს მტოვსა?

გონატი.

უჩუტეთ, შინცო — აგუკ ის შინცო. (შემოდის
 ანდილი.)

ჭამლეტი.

ჲ, შინცო ჩეცისა მალსო, დავიცივით! ან-
 დილი შინცო, ანუ მკუდალო წიგნო, წა მოგა-
 ქუს ჩუნიდა — ბედიელება, თუ დანტი, შეცოდი
 სურნელება, თუ ჯოჯოხეთის სიმედალე! შენ წან-
 მოგვიდევ ჩუნი გეტეოს დიდებულის სახით — რე
 უნდა გვიბო შენ — მამიგე. ჭამლეტი, მამო ჩემო.
 ჩემო გონატი! ნუ ინებებს დავიდეშო უცოდილი-
 ბაში — შინცო, წათ ადსდენ საულაკით მკაღს
 შენც? წათ გაგეღეღია საულაკის სუდაწა? შენ,

დუმიო უსუღო. ხედაბლას გოლთაჲს ჳაჭვიშე მჭიდო-
შაჭუ. აქ, მთვანის ნოფელზე. ჭანტაღებ, გვაჩიშებ
ჩუშენ უტყუნუნთ, ზე ადგომუთაჲს უსტეთთა ფიქ-
რებთა. ნომი სიტოლადჲს გონება ტყვე ხდება უტყ-
უნუკებთს! ნათა ხან აქ? თქვო, ნა უნდა ჳიქტნათ
ჩუშენ?

გონატროო.

მინტრო, განაჩენებს, გეძახის, თითქოს უნდა,
განსავუთქებთ, განტოცხადოს სანიდუმილო...

შაძტუღლო.

უუურეთ, მინტრო, ნოგონ მეტობუღად ზე წუნა
ნა გეძახის თქუნენ! შადკამი, დუთის გუღლის-თუნ, ნუ
წახაღო!

გონატროო.

ნუ შიხაღო, მინტრო!

შაძლუტო.

აქ ანას ღაშანაკობს, ტაყვეშებს!

გონატროო.

ნუ, მინტრო!

შაძლუტო.

ნისა მეშინის? სიტოცხადუ ჩემი ანა ნახა, სუ-
ღსადა, სუღსა უკუღასა ჳუნანს აჭრებს! უუურეთ
მეძახის-მიკუღყოან, მიკუღყოან!

გონატროო.

ნომი მეტოტუგოს ზღვის უფუნსუღში, ანუ ატოყა-
ნოს ცრება აქ კუღდებუ, ნომეღოცა წეჭს ზღვის
მინანს ზე ღახწიღსა ზღვის დუღუგებზე, ზე სანიტ-
ლის სანთის წანმოცადუგს მენ ზე გონება შენ

სტუდენტებისთვის შექმნილად? ერთი მხრივით ხალხი
დაელოდა დროისა და სივრცის ციფრების კლასის საშე-
რდობა...

სიმედიანის

დაელოდა მნიშვნელობებს — წადი, მე მოგეცემა!

სიმედიანის

თქვენზე ვინ უნდა იყოს, ბიძგო!

სიმედიანის

მომიხსენებ!

გონიერად.

გონებას მოდი!

სიმედიანის

გონება მინათობს — ზოგჯერ უფრო მარტივად
გონებას მართებს და მართებს დროის მართებს —
სულ ახლა მიწვევს! გამომხსენებ, გამომხსენებ — გე-
ფიცობთ თქვენ, რომ შევინებ, ვინცა შე-
ვინებებს მე გეფიცობთ — წადი, მოგეცემა! (ანტიფიცებს
შეუფიცება.)

გონიერად.

გონებას, გონებას დაელოდა!

სიმედიანის

გონებას რეზონანს — რეზონანს ვინცა!

გონიერად.

წადი! მეცა და შეუფიცება ახას!

სიმედიანის

მე წინააღმდეგ მამულის უბედურებას!

გონიერად.

დაელოდა დაელოდა!

მანტრულა.
გაგმწეწნეთ! (მიდიან.)

ანდრილი, მამლეტი მიძღვეს მას.

მამლეტი.
სად მიტყუან? მ. თხან. მე შიშის ადამ წამოვალ!
ანდრილი.

უშინი მამლეტი!
მამლეტი.

თქვი!
ანდრილი.

რქანა დაწეწავს საათს, ოდესაც შე უნდა უბუნ
ჭიქტუ ამ ადგოას, რომლისა უნთთის მხოლოთ
სასეღითა ცოდვილი შემწუნდება.

მამლეტი.
ჭად, მამათ რქით!

ანდრილი.
ნუ სწუხან რქით — გაშიგონე მან გმტყუი —
გამიგონე!

მამლეტი.
უშინადღება რქი ჭაღა-ა!
ანდრილი.

შუშინ-მიჭხატ შენი უცვალეებელი ჭაღა-ა!
მამლეტი.

მა მეხმას!

ანწილილი.

მეა მამისა შინისა, რომელიმანცა სხუთულის გან-
ჩინებოდა უნდა იტანტალოს სიბრველესა შინა ღამე-
თასა, რე ტრანჯოს. ვინღნუ ცოდვანი გემნ ღამისანი
საშუალო ვსოვსოვსოვის აღისა. ომ, ნეტარი შემქმნელს
გამბოლ — ეთინს მხოლოთ სიტყვირთაცა სისხლით გან-
ვიცოვდებოდა, თუაღნა გარმოცოცვირებოდაცნ ცრუ-
მელებითეოთ, რე ბუთო თმა შინს თაჴსუ კალსუ
შეუტეშოდა. მეტანი საუკუნო მღუშინებამა აღმბეჭდა
ბაგუ. გამიგონე, გამიგონე! გიუჴანდიან მე?

შამილეტი.

ჴ, ცაო!

ანწილილი.

შუთი — თბე ნემის სიკვდილისათუხ, ნემის მო-
კვდისათუხ!

შამილეტი.

წოგოთ? სიკვდილისათუხ!

ანწილილი.

დათხ, შეუბნაღებელინა რე მძვინკანთსა მოკვ-
დისათუხ, ბოლოც მოქმედებისათუხ, რომელიცა ანის
უწიციბუ, უსოშო, უსაზღვრო!

შამილეტი.

მითხან, რე მე, თითქოს შამილი, ანუ განსწახუნნი
სიუჴანტადისანთ, გავსეუწინდები სისხლის სწადებად.

ანწილილი.

შენ მხა ხან, რე გინა ვისვანსებოდა ღამილ ბა-
ღასსა; მინც უნდა მხა თუო. მომიხმინე, შამილეტი!
მეა გამილიტანეს, ვითომც მე მინანტეს მიუბნა გეს-

ლიანმა გველმა. ესრეთ იტყვიან, მაგვამ შეერთე შენ
ჩემო ახალ-გაზდა შვილს: იმ გველს, რომელმანცა
მე მივბანა ზღამდუნჯა, დღეს ჩემი გვრგვინი ადგია!
მამულე ტი.

მამა ჩემსა! ოჸ—მე. სულსა ჩემსა წინასწარ
გვძნობა აჯ'რუღდა!

აჩრდილი.

გაკუნთლებსა ზე ბაწისა ჯრჩხულმან, გონების
მეამკულობით ზე ხორცო-ფუფუნების მცობიერობითა
შეცდუნა მუჟღღე ჩემ დუღოჯალი. მამულე ტი ზენ!
შინხდი ჩემს სარცხილს? დუღოჯალი შთაგადდა
განუგნილებსა ჯუჯსკულში ზე მაცდურმა რსმდლია-
მაგვამ მესმის მპურვა დილას სარგადისა — უნდა
შეგამოკლდ ამავი — მე გრგისკენე ბაღში; მამა ჩემი
მომეცნა სწამლავით ზე მმანაწყს, ჩემსხა ურჩი
საშინელი შიამი, შიამი, რომლისგანცა სისხლს
შეკვა ზე სხუელი ედუმა რამზალ დუშად. ერთ წამს
ხეღითა მძისათა. მე დავჭაკტე მუჟღღევა, გვრგვ-
ნიცა, სარცოცხლევცა. წაწყმანდა მრავალ ცოდაგანის
სინანული აჯ'რ დამცადდა. ოჸ. საშინელუბა! და-
ფიწვე ბუნებას ხმა, ისეც სარცხილსიანგან მცრივ
ზე სამკურთა ტახტი ჩემი. მხოლოდ გემინოდეს ან
ამაღლო ხელი დედა-ზე, დაგვემგმ თუ დავაწმომს
სამწარითა ზე ტინითა; შეური — ჯავ მკელღელსა!...
მნათობელი ჭია ბნელდუბა ზე მანუწებს მნელსა დ-
ღის საათსა. — მშვიდობით, მშვიდობით, მშვიდობით,
ზე ნუ დამეკიწებს! (ჭკუბა.)

სამღებრი.

ჟ. ცოლ! რე ქვეყანო! რე წადა ვიდუკ? ანუ თუ
 ჯოჯოხეთისა ცუნდა მოუწოდო! ნუ მიტეო, გულო!
 ნუ მიტეო, სხულო! განძე ვინა ახალითა ძალითა!
 ან ლეგიაწუო... მაშო უბედურო! ან ლეგიაწუო,
 ვინამე მიქეს ხსოვა! ან ლეგიაწუო... ღიახ, მე
 გნეტადე რემის სხსოვანისგან უოკელსავე, წამცა
 მახსოვდა. უოკელსავე შაბრებსა, ცოდნობათა, ფიქ-
 რებსა, სტულისა ცოკრებსა, რე წარკიწენ სხსო-
 ვანზე შენს სატრუთა, შენს ბეძენებათა, რე საუკუ-
 ნოდ ანა წამ სხუა ან მიერადე მათ თანა! ცოლ
 რე ქვეყანო! ჟ. ღუდო რემო! ურჩხული ბინისა...
 სად ანის რემი დანანიწნა ვიდნა? მახე წანვანენ:
 «დიმილი რე ბოლოტ — მიქედუბა შეიძლება იუვენ
 უკოთ » რე წადა ვიდუკ? — წარკიწენ მის სატრუთათა
 «მშვიდობით, მშვიდობით, მშვიდობით, რე ნუ დამი-
 ვიწუბ.» ვუცვა: მე მახსოვხან!

გორაცოლ, სტენას იქით.

მინცო, მინცო!

მეტელლო, სტენას იქით.

მინცო, მ. მღებრი!

გორაცოლ, სტენას იქით.

დმეტო დავაცუას!

მ. მღებრი.

ღიახ, მე მახსოვხან.

მეტელლო.

მინცო! სადა ხანთ, სადა ხანთ?

სამსახურები.

აქა ვინა, სამსახურ! აქ მის აქ მის, შე აქა ვინა!

გონადონი რე მარტოდალა.

მარტოდალა.

ანა ღატკომინათ. მინინცო?

გონადონი.

ანადა ამბოვა ანა ანის?

სამსახური.

ანა! საკურგელებანი!

გონადონი.

გონინანინთ. მინინცო, გონინანინთ!

სამსახური.

ანა! შენ უნდას მარტო.

გონადონი.

ანა! ღიუკთს გეუიცივით!

სამსახური.

ანა ამბოვა შენ: განა ვატო ღატკურებან ანა. შენ უნდა-
დასედას განიცივებ.

გონადონი რე მარტოდალა.

ანა! ღიუკთს გეუიცივით!

სამსახური.

მისი ცოლი: დანა — მის უოველი ცნუ ვატო ანის
მისთანვე უვანდისი მსახურა. დანა!

გონადონი.

მაგ ანადამინს სასქმელად ანა დინდა ადგომა მსახურ-
დასედას...

ჭამილეტი.

ჭეშმარიტი მართალია ზე დადგანაც მართალია, ჩქარა
მაშველით ხუდი ზე ურთქმინეთს გაჭმინდეთი მეკობრე-
ლად. წადით თქვენ, სადაცა მაგინადეკან სჭოჭალანთ
ზე საქმენი თქვენნა-უკეთეს აქვს საქმე აქვს სუ-
ფალიცა—მე ვი წავალ, სადაცა მინამ ნებს ჩემი
სატოღვი სსეე. წავალ—სადაცა ვად .

გორაცო.

ზინცო! რა ლექსიაა გე აწეულობასა ზე შე-
უარაფლებასა!

ჭამილეტი.

ჭაწუხ, ძალიან ჭაწუხ, რომ გწინეთ თქვენ
ხიტუთ—ჭეშმარიტად, ჭაწუხაან!

გორაცო.

აქ ხაწუნთ ანა ანასანა.

ჭამილეტი.

ანის, გორაცო, დიდა წუენაა! ამ აწიდილზე ვი,
მე თუთ ვიტყვი, რომ იგი ანის მატაცევიული.
მეწმენი. მახე რაცა გხურსთ თქვენ რომ შეატოთ ზე
რაცა იუთ ჩვენ ხოანის. უცადენათ. რაცა შეგეძლოსთ,
დაში. შინათ თქვენას ურვიდა ექლა. მეგობანთ ჩემთა,
ამხანაგნო, ნუთა შევით მცინედი რამ გთხოვთ.

გორაცო.

გვიანდ რეო. ზინცო!

ჭამილეტი.

ანკის ანა ურცათ რა. რაც მოხდა ამ დამებსა

გორაცო ზე მატცელლო.

ანკის ვიტყვით, ზინცო!

მაზე, ამ წემ სმალზე, ეს წემი სმალი ღაიფუფუა,
რომ ანსად ან იტყვიო, აც მონდა აქ!

აჩდილი, დედამაწის ქვეშ.

მაგის სმალი ღაიფუფუა!

ქმდეტა.

კაგო, დედამაწის თაგო! შენ კაგა სმალი ჭ
ქვეშ დედამაწისა ღაიფუფუა! აქო, შეგობანო,
შეგობანო, აქეთ მიდიო!

გოგოცაო.

გოგოცა — გუნაურის ს. აქ უდი ადსურული!

ქმდეტა.

ღაიფუფუა. რომ ეს ს. სწაული გუნაურ დაიძეს.
გოგოცაო, აჩის მკაღი რომ დედამაწიყელა,
ცაგოცა, რომელზე წესნი სანძხე ვუკ შექმდეტა
შეაქროს. ზესტყო, სქქეს შექდეტა! აქცა. იქცა,
ყოველთხ. დმერთი იუოს მიწაძე. და ვინა გაცი-
თცდსო წეია ყოფ ქცეცა. — იქქესა, რომაგადეს
შეაქრო, რომელითე მიხეხასა გამო, მოგვივიანს
თაგა. — იქქეს. აც უნდა ვქქესა მე, აქქეს ანა
თდეს ან ღაიფუფუა ან ვსეხულები, თუბ ან ვა-
ქქანოთ ან ესე, ზე ორპანსროანა სარკვეთა ან
წაიქოსთქეთ. — მაგალითურ: «ღაიხ, ღაიხ. წესენ
ვიცაო.» ანუ, წესენ შეგადლებდიო, თუ რომ მიკო-
ნდომკადიო, * ანუ — «თუ რომ ვიტყოდიო.» ანუ
«შეადლება შეგატყოთ...» სარკვეთი, ანა სარკვე-
თცცა ურთი ზე ანა ვითაწმ სარკვეთა, ზე ანა ვითა ანა
ანდმროთ და, რომ თქქეს იცაბ წაიძე. — შექმდეტა-
ცა მე — ზე დმერთმა ღატოფანთსთ, თუ რომ ვიტყვის

ფიცსა.

ანადილა, დღამიწის ქვეშ.
შეჭეატეო!

მამლეტი.

მამ მამლეტი, გნესულო ანადილა! — შევობანო, უაგლითა სიუქანულათა დაგშეკა მე თქვენდა, მამლეტი გუასხეათ ხეუდნითა თვსათა, მანც კიდევ შევობანასა მ სიუქანულსათვსა დაგმტვიცვსთ თქვენ, დუთის შეწყობით. წავიდეთ ერთათ მ გონავ თქვენ სამუდამოდ თითი ცუქსხე თქონით. — ბონოც მოქმედებო წეულო! მე წათ ვიშობადვან შენ დასახეულად. — აბა გზას შეუდგეთ შევობანო ჩემო! ერთათ წავიდეთ!

(დასასრული მიწვევისა მოქმედებისა.)

ზადარია (*)

აზიის ოსტროკეები. კუნძული ზოგონეო მდებარეობს 127 ს ზ 132 მალაინის ანუ მენდინის გრძელებს შუა სწორედ ეკვატორის ხაზზედ ესტო, რომელ ეკვატორის ღირსა შუაზედ მსგონის ამ კუნძულს, რომელითაც მცხოვრებნი ყოველს დროს, ღვსა ზ დაძესა ხელკენ თანასწორად. — ამა კუნძულიდგან, რომელსაჲ ძლიერის მთავრობის გარდაწვევითაობით ზ ხანჯით, გამეზავრებულ იქმნა ორი ხუამაღლი, შირკული ადამისკულითის მხარეს ზ მკორე დასკულითის მხარეს, რომელითაც მიუცო შეუცვალეული ბრძანება; რომ იანონ მათ სულ ერთის ზომით გარდუქცეულად ეკვატორის ხაზისა ზ უნდა იწკლონ ყოველს თუთოეულს საათი თვანამეტო დეოდრაფიული მილი, ხუთი კერსტი ზ ას ოცდარხუთი საჟენი (*) — ამა მოგზაურობა, მხოლოდ აქვს

(*) ზადარია კათოლიკოსს ანტონის ურანგმინია წინამოედება, ასახსნელი ანუ გამოსცნობა, რომელიც გრძეაუსო მიიღეთ. ად.

(*) სიმკვლე ქვეყნისა ანს სრულად 5400 მილი ანუ 37800 კერსტი; ხოლო გარდუსი 160, ერთი გარდუსი ანის 15 მილი. ერთი მილი ანის 7 კერსტი ერთი კერსტი ანის 500 საჟენი.

სიძულეს ნება მზის აღმოსავლეთიდან დასავლეთამდე
 ზღაპარად და მზე დასავლეთს მაშინვე უნდა და-
 დგენენ იმ ადგილს, სადაც მოუხდესთ ეს შემთხვევა,
 ხოლო ღილით მზის გამოჩინებაზედ კუთხედ
 გაშვებულნი ბქმანებისაებრ.

ესთქუათ მაგალითად: ხდუაღამაჲდით ანათი ბანონ
 იმ ხოშით ზე იმ ღინიანედ; ვითარცა აქესთ მით
 ღანდიგება მიცუქუთა; თუშცა წათდენსამე ადგილს,
 ესე იგი აფრიკაში ზე სამხრეთის ამერიკაში, კიდუც
 შესვლესთ მცირედი წამ ხმელი ადგალეხიცა. მაგ-
 წამ მაგალითის ადგილამეცუობისათჳს, ისინიც
 წყალის ანუანიით ადგარცხით ზე მსრუთ შევიტუოთ
 თითქოს ადგილამისხედველნი კითხუანა ესე: 1-
 მოგზაუდნი ქუშენის მუარე მხარეს უნთმანეთს რომ
 შემოქუებან, მაშინ რომელს მათგანს წათდენს
 მთლი ექმნება გაკლიდა? 2-წათდენს საათს რომე-
 ლს ხუამადღს შესუდება მზიუკ სიძულეი, ესე იგი
 მზის დასკლადმდე? 3-რომელი წამდენს დღეს შე-
 ღძლებს მოსკლს ამავე კუნძულში? 4-რომელი
 ხუამადღი რომლის მხრიდან მოვა ბოწნუობა?
 ამა ზაღარიდგან თუშცა ცნობილაქნა უკანახქელი
 კითხუაჲ. ესე იგი აღმოსავლეთით წანსული მოვა-
 ლს დანიშნულს ადგილს დასავლეთიდან ზე დასა-
 ვლეთიდან წანსული მოვალს აღმოსავლეთიდან;
 გაწა დანიშთომი კითხუებაჲ კი ჯუქუთაც ან ანის
 ახსნილი.

ე. ალ.

27 მარტს 1858 წელსა.

ჩაკოვი ზ. ა. თანაწილობითად. შესაყუდად იყო
 დანაშნული ტუილისას კამენდატი ღუნკალა-მადონი
 წოტი. ჩაწერილ იყვნენ თომეტიტის ცხენნი გაზე-
 შემოსდუდილი იყო ცხენთა საბუნთა ვაჭის ვენსზედ,
 დომლისათვისა ტუნდა შემოეკლათ ოთხჯერ. ნივთი, და-
 ნიშნული მოსაგებად აიღო ჯანმან, რომელიცა იჯდა
 ლუნჯის ცხენზედ ვაჭის წილისაზედ ზომელიცა ეკუთვ-
 ნოდა ვ. დ. ღაგიდოკისას. ამავე ცხენმან მოიგო წანსულს
 წუდს. ამის შემდგომს იყო ღოფი კეთილმოხილთათვის,
 რომელიცა ტუნდა შემოეკლათ სიმკვტკვლისათვის
 ოთხჯერ. მოსაგებად დანაშნული იყო ფული. შემოუ-
 წიქს: ა. თ. თანაწილობითად, თ. ი. ა. კრუხინსკიძე,
 თ. ე. ლონისშედიქოვიან ზ. ს. ა. შექვეტიევიან,
 ბინკული დანაშნული ფული მოიგო ი. ე. ლონის-
 შედიქოვიან, შეოკუ ს. ა. შექვეტიევიან. დღე იყო
 ჩინებული ზ. სწორეთ შესაფერი საუჯლოს დღისა.
 მითუღი ტანმოება საკსე აყო ხადხითა.

აწილის თვეში ეს ოცნა საგანნი უმთავრესნი
 იყვნენ ღიწისნი შენისგანსა. ტფილისში მეოფთა უო-
 ჳელთა ცტონ ზ. უნახესთ თუთ, ხოლო სოჯულებში
 გინა სხუა ქალაქებში მეოფთ ვაჭრობებთ, რომოც
 სასიამოვნოსა ანბანსა.

რედაქციისგან.

ჩახუთადგან შეკადრეთ ცნობა, „გაიომც მიწეწილს იმ შინს რომელმანცა ადგეოთქვა იანგინს თვეში დიდი შემწეობა ცისკნის გამოცემასე, სტატუების შემოწველებით, ყოველ რომენსედ თვალგანდავლებან ზღასასწულს ველის მომწეონ მოპოვება, რომ ცისკანი მოსპობილ ადის, ნაცვლად დახიქებისა ზე ვითილ საქმის შემწეობისა. რედაქცია იკვირვოდა მცირეჲთა ველის მომწეოთქედ ქანთში, სადაცა სიღნაღში გვეყვანან მხოლოდ სამნი, თუდმე მისეხი ამ შემცირებებისა ყოფილა შემთხსენებულის შინისაგან მიწეწა ზე განცხადება „ცისკნის“ მოსპობისა. ცხადათ სჩანს რომ უთუოთ სხუატანაც უნდა იყოს ამ გვანად მიწეწილი ამისთვის განუცხადებთ და, რომელიც მატრეცემულთა ვახუთში მცხოვრებთ, აგწეოვე სხუათა მხარეზედ მატრეცემულთა, რომ რეწინი უუნდადო ცამოლის თავის დროს, დაუბეკოლდებლივ ზე რომელიც ვხუდავთ მწაგაღნიც თან ზე თან ეწვეიან.

რედაქცია

« ც ი ს კ ა რ ი » 1858 წელსა გამოიცემა
პირველს რიცხუს ყოვლის თვისას, წიგნი
ჰ წიგნი, ხუთის ფურცლიდამ რუამდენ.

ფ ა ს ი ე რ თ ი ს წ ლ ი ს გ ა მ ო ც ე მ ი ს ა :

ქ ტფილისში, გაუ-
გზავნულად ექვსი მანეთი
თეთრი ფული.

შინ შინოდებით ანუ
სხუა ადგილებში გა-
გზავნიო: შვიდი მანეთი
თეთრი ფული.

გ ე ლ ი მ ო ს წ ე რ დ ე ბ ა :

ქ. ტფილისში, ქანთულის უწინაღის « ც ი ს -
კ ა რ ი » რედაქციაში, კნიაზ ალექსანდრე ვახტა-
ნგისძის ჯამბაკურაძის ბუღალანის სახლში.